

A decorative illustration on the left side of the page. It features a crown at the top, with a shield below it. The shield is supported by two birds, possibly eagles or phoenixes, with their wings spread. The shield has vertical stripes. Above the shield, there are several flowers, including what looks like a rose and a carnation. The entire illustration is rendered in a detailed, engraved style.

Catalunya Artística

REGALOS del present número:

Primer folletí de la joguina en un acte

UN ECLIPSE DE LLUNA

(FREDERICH FUENTES, FILL).

Onzé de la interessant novela ilustrada

LA "MIONETTE"

(EUGENI MULLER, traducció de BORI Y FONTESTÀ).

Núm. 45.

15 céntims.

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ:

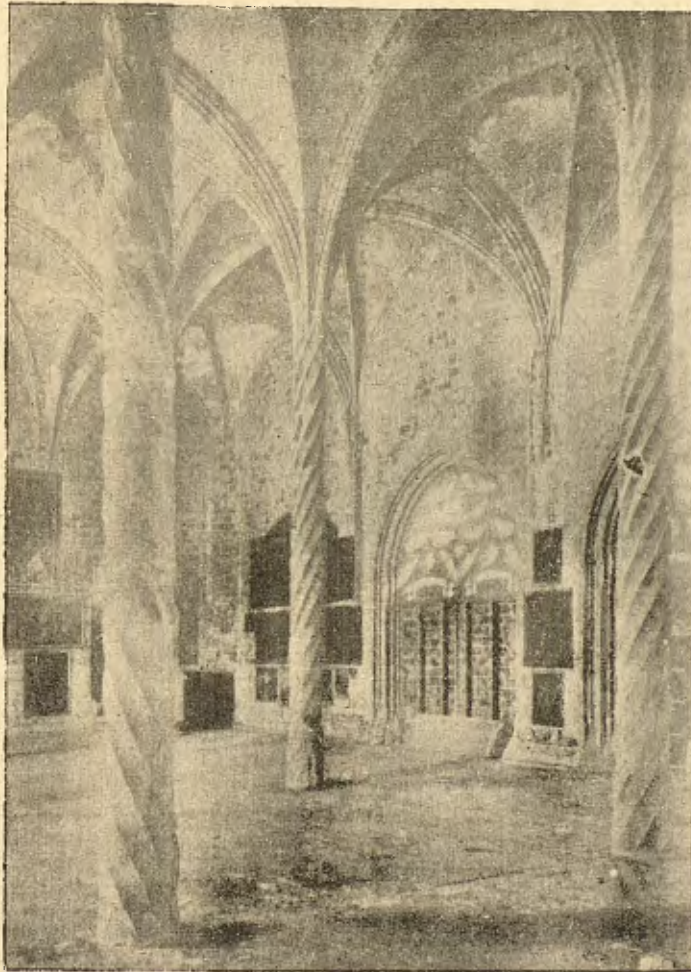
Raurich, 20, principal.

NÚMERO CORRENT. 15 CÉNTIMS.

» ATRASSAT. 20 »

Director: J. Nyné Rabell.

Administrador: Bartomeu Lloró.

PALMA DE MALLORCA: EL SALÓ DE LA LLOTJA.

Desde París. (*)

(DE NOSTRE CORRESPONSAL LITERARI.)

¡Dijous Sant! Aquí no's coneix en res que sigui Sant aquest dijous. El mateix trànsit de carruatjes, igual brugit per tot. Y si voléu cercar el redós de recorts mistichs en el temple, ¡quina decepció! Comparadas las solemnitats religioses d'aquí ab las dels temples de la nostra terra, un pensa si aquest clergue s'ha deixat portar també de l'irreverencia ó ha oblidat el clacicisme catòlich. Casi, casi, els carnicers ho solemnisan més perque al menys... tancan la porta. Es veritat també que'ls dejunayres els han deixat á mitja *recete*.

Entreuhi, vi voléu, al temple; cerquéu la lluminaria, las flors d'Abril, els palmons, el ritme sagrat, la salmodia. Si, Deu t'en darà. Perque no sigui dit, en cualsevol altaret dels arreconats s'hi guarneix el monument del Christ com se guarneix la taula pe'l pobre ab convit de rosegons, il·luminant la escena ab una dotzena de ciris escanyolits, tot lo més. Aixó decantantse per l'esplendidés com á *Notre Dame*, ahont no vegí reconet sense'l seu corresponent peticionari de moneda.

Els fidels escassejan las sevas visitas, y l'un per l'altre fan un Dijous Sant com un Dimecres de Cendra, y no dich d'anarlo á enterrar pera no ésser més irreverent que'l mateix clero.

A *Notre Dame* exposan *veritables* reliquias de la passió de Nostre Senyor. Acostantse á la reixa del *Chor*, els fidels poden veure la Corona d'Espinassas, una de las més notables reliquias que posseheix la cristiandat, per la seva integritat relativa, herencia de Sant Lluís, qui la va rébrer en l'any 1238. Es una diadema de jonchs entrellassats pe'l mateix Sant Lluís, despullada de las punxas en profit dels reliquiaris de moltes iglesias.

Els cristians no podém pas besar aqueixa frágil reliquia, sinó la corona d'or que li serveix de joyer, treball d'argenteria que no té res d'extraordinari, molts menys pera ésser besat.

Els seminaristas hantingut la ventatja sobre'ls fidelssenzills de poguer besar todas las reliquias, aixó es, un trosset de Creu, la Corona y un dels claus que subjectaren al Christ en l'instrument de son suplici. En un estotx de cristall eixa partícula de Creu va ésser enviada per l'emperador de Constantinopla á Sant Lluís en 1241. Retallada en temps de la Revolució, mideix encara 22 centímetros de llarch per 4 d'ampla. El clau té una llargada de 10 centímetros, essent grosserament forjat, y prové de Carlemany, que'l tingué del emperador Constanti V. Del tresor d'*Aix la Chapelle* va anar á parar á Saint Denis,

(*) Al entrar en máquina nostre número passat rebem la present carta ab tot y portar la fetxa del dia 5. Un retrás de correus va privarnos de publicarla cuan l'assumpció era més d'actualitat.—*N. de la R.*

haventlo els pagans de la Revolució exposat d'una manera irreverent.

No sé pera quin objecte passa de modo tan imperceptible l'iglesia una de las sevas més memorables solemnitats. Cuan un sent parlar com d'una comunió poderosa, de clericalisme y de congregacions, com de quelcóm qu'arrastra la multitud condemnant eternament eixa proclamació tan decantada y escarnida aquí mateix del *Droit de l'Home*, no s'explica la falta d'idealisme que envolta las cosas de la religió catòlica. Jo, que en el meu pahis, segons la gent de *el liberalismo es pecado*, no hi faltavan dos dits pera que l'alé'm podís á sofre y tragués pe'ls ulls las mateixas flamas del infern, resulto aquí més mistich que'ls seminaristas, que no's saben agenollar, y'l meu pensament pren el vol vers las soleyadas regions de la terra catalana y d'un cop d'ala abarca els vuyt dias plens de recorts de juvenesa, del diumenge de Rams á la cantada de las Caramellas.

Setmana ben santa pe'ls recorts y per las tradicions. Mes es qu'aixís se sent l'amor á lo gran, á lo hermós que's depura desde l'infalible cúpula de Sant Pere passant pe'l Parthenon, pe'l temple de Neptuno, per la tradició, per l'hermita solitaria, girantse á esguardar la creu del terme y la estela de recordansas allá d'allá.

¿Qu'es que encara en la politica, en las costums, en l'iglesia també s'hi veuhen els héroes de la epopeya francesa fets pe'ls versos de Racine, com deya Heine?

Donchs, bon profit.

La pobreta Mlle. Zélemine ja ha mort, com una flor privada d'ayre, sense una queixa. Trist, tristíssim epilech al drama del «Collège de France», cuan la seva amiga y compatriota russa Vera Gelo va disparar un revólver contra'l vell catedràtic Deschesnel y ella s'interposá, rebent el tret en la tercera vértebra cervical.

Els diaris han anat plens durant algún temps d'aquell epissodi tan sense solta, que no fou altra cosa que un dels molts sintomas del mal d'emancipació que han agafat, á més de las *doctoras* y *estudiantas*, moltas altras noyas, gracias á lo cual, sinó molts modelos de virtut, trobarém molts modelos de pintor.

Encara es l'hora que la senyoreta Vera Gelo no ha dit quina classe d'agravi va rébrer d'aquell *veil* que no resultá ésser el senyor Deschesnel. *Nada*, una equivocació cualsevol la té, se dirá la senyoreta russa, que á la *cuanta* va pendre com agravi unas quantas floretas, més ó menos verdas, que's va sentir á las orelles. Potser li van dir maca. Cóm s'entén! Els homes no se las senten pas aquestas cosas; van lliurement per tot arreu, sense cap molestia ni calificació importuna. Aquí de la emancipació. Ella aixó del agravi no ho diu perque es ridicol, y més haviat li deu saber greu no poder justificar la obstinació ab que durant tres vegadas, sempre perhaversigut desarmada per l'amiga Zélemine,

se va provehir del revólver. Lo que es veritat es que va fer foch com un home que vol assassinar á un altre. Y vetl-aquí emancipada y... á la presó.

Lo qu'es casi més trist, es que desde la trona dels articles de fondo, en lloch d'apretar de ferm á aquestassenyoretas que s'ilustran, qu'entran pe'ls hospitals y per las cervecerias sense tornarse rojas y fins s'arrisca'n á *cargolarni algún de prim*; qu'entre la ciencia y la castetat se resolen per la primera; en lloch de ridiculisarho, dich, en lloch d'apuntar la xifra de las que van cap á la emancipació en el balans del vici, s'entretenen en estudis socials que á res conduheixen sinó es á fer l'apologia del suicidi lent á que s'entrega una societat ab la pretenció que va amunt. Donchs, «¡Excelsior!» pe'ls que van avall.

L'altre dia els polissons... es dir, l'altra nit, m'amarran á uns cuants trinxe-rayres de lo més perdut, que s'havian guarnit un cau de conill en el *sub-sol* d'un solar é hi havian parat taula, penjat un quinqué de luxo y portat dugas noyas. Els van interrompre á l'hora del sopar mentres destapavan botellas de Champagne, producte del robo, com tot lo que constituhia el parament y l'aliment.

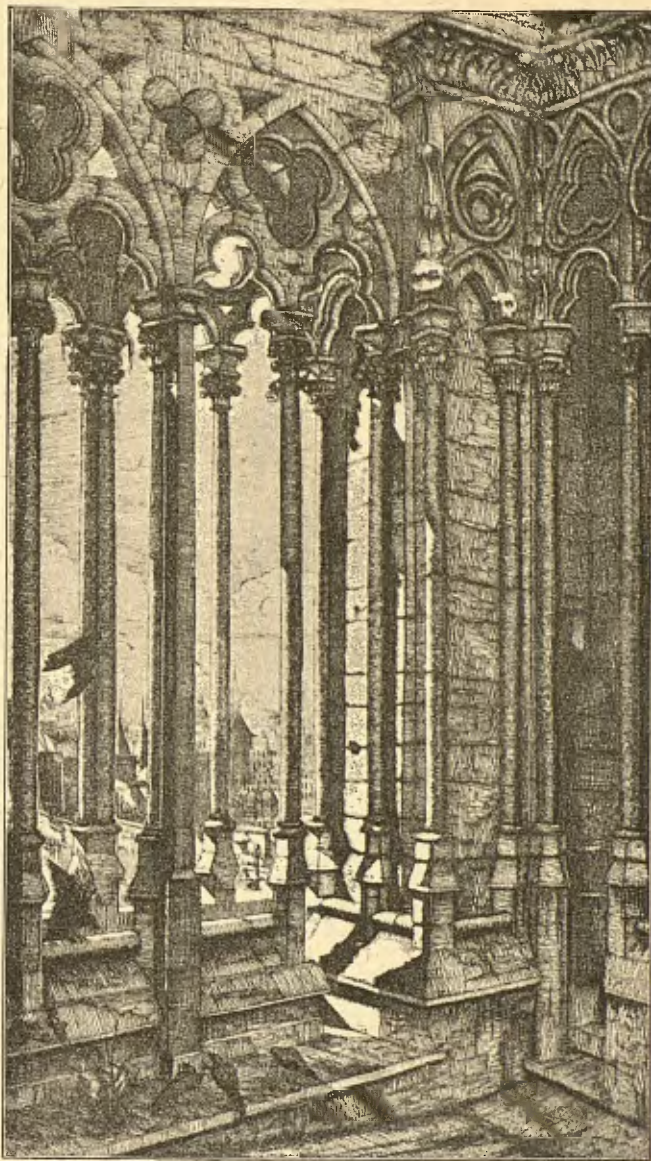
Pres a la filiació, van sortir á lluhir els pseudónims y la edat. De'n *Môme* á n'en *Cyrano*, passant per en *Lézard* y l'*Anarchiste* fins á fer la desena, el més gran tenia els vint, els altres catorze, quinze y setze anys.

Donchs bé. ¿Creuhen vostés que'ls diaris s'ocupan d'aquest y altres fets en que la quitxalla engrossa la llista de criminals, ó sembla que se'n preocupan?

No es pas per ignorancia que aquesta quitxalla se dona al crim. Tots saben llegir bé; fins algún fa versos. Aixís, al tanto de la premsa diaria, han pogut *recreyarse* sentintse tractar de «Chevaliers d'Aventures» per tot un Jules Claretie y comparar ab els héroes de Schiller, dihentlos que posan el *roman en pratique*.

Y ab aixó crech que té rahó que encara está per esbrinar si fou un assési ó un novelista qui va pensar primer en fer un home á trossos pera despistar la Justicia. Jo recordo haverho llegit primer en una novela que en un procés.

Y pera colmo no se'ls diu lladres; son gent

UNA DE LAS GALERÍAS DE NTRA. SRA. DE PARÍS.

que... Ja veurán, traduhim literalment: gent que té l'«idea literaria d'oposar la lliure fantasia á la regla y á la llei.» Ah!... y «fan una campanya contra la societat.»

Ja ho veuhen si la pujém dre'ta la paret.

ALFONS M.ª PARÉS.

París, 5 Abril 1901.

* * *

Rosa que'l sol t'abrusaba
y cremarte no podia,
vas haverte de morir
d'un bes de l'aymada mia.

Aucell que't mors arrupit
de fret, busca el seu calor;
trobarás vida en son pit
si't posa sobre son cor.

SADURNÍ DE NOYA.

El pagés y el frare llech.

IDILI.

(Al eminent Apeles Mestres)

El sol s'ha post. De cap á cap de plana
comensa á alsarse la cansó teixida
ab els concerts dels grills y els crits de vida
que en la fosca s'ofegan. La campana
ab sa veu argentina,
una oració demana...

El bon pagés se treu la barretina,
resa de cor un Pare-Nostre, aixuga
el front'hont cada día
hi senyala'l treball un'altra arruga
y, posantse á l'esquena
el gros sach de patatas que cullía,
dret á la vila los seus passos mena.

No feya pas mitj quart que caminava,
cuan va veure una grossa silueta
que vers ell avansava...

Com la vía que feyan era estreta,
prompte de cara á cara van trobarse;
y'l pagés va adonarse
de que al devant tenia
á un frare llech, rodó, de cara plena,
ab un sach més gros qu'ell sobre la esquena.

Van dirse «bona nit», y com suavan
y com havent callat tot el sant día
las ganas de xerrar se'ls despertavan,
varen descarregar-se
y, després de sentarse,
aixís van comensar la lletanía.

EL PAGÉS.

Seyemhi...

EL FRARE.

Quin gust dona
després de caminar, seure una estona!...

EL PAGÉS.

Y més si's vé cansat de la jornada!...

EL FRARE.

Y molt més si s'ha fet la caminada
ab el meu pes á sobre!

EL PAGÉS.

Pesa forsa?...

EL FRARE.

Sort que tinch bona forsa
ó sinó á mitj camí ja'l deixaria.

EL PAGÉS.

Es sach de bon profit: no'n passeu pena
que algú'l reculliria!...
Si veig que hi há aliments de tota mena!
Y quin mar de vianda s'endevina
sota'l ventre del sach; vianda fina,
d'aquella sustanciosa!...

EL FRARE.

Sí, porto alguna cosa...

EL PAGÉS.

Alguna cosa, pilló?...
—que'm dispenseu vos prego,—peró vaja,
tractar d'alguna cosa á tanta alhaja
d'orellas y costellas y llomillo,
denota una humilitat com ja no'n corra...
Y tot deu ser de gorra!

EL FRARE.

Parleu ab més respecte de l'almoina.

EL PAGÉS.

Si tot ha anat endoyna!...
Si aixó no es caritat!... Jo m'imagino
que ha esclatat una pluja de tocino
y us ha atrapat á sota.

EL FRARE.

Esteu de broma...

EL PAGÉS.

Vos dich la vritat, home!...
Quíns bultos més hermosos
forman aquets llomillos!... Y que infladas
surten las cansaladas!...
Que'n son aquells pernills de sustanciosos!...

EL FRARE.

Es cert: de tot hi entra.

EL PAGÉS.

Tot macís, incitant, tot fa bon ventre...
Si com hostias talleu las llangonissas,
ja'n podreu dir de sustanciosas missas!

EL FRARE.

Ay válgam Deu, quin jutjel!...
Vos he fet algún mal per parlar massa?

EL PAGÉS.

Ni mitj me n'haveu fet. Però m'entuja
el pensar que hi há al món qui s'escarrassa
y omple un sach de patatas en un día;
mentres d'altres n'hi há, que sens més cyna
que las sevas mentidas, ni altra feyna
que anar de casa en casa,
portan al sach tan bona companyia
que ni en mitj any un llop l'acabaría!

EL FRARE.

Enrahoneu sense solta...
Heu estat á ciutat?

EL PAGÉS.

Alguna volta.

EL FRARE.

Prou que salta á la vista!

EL PAGÉS.

Potser n'he dat senyal?

EL FRARE.

Senyal ben trista.
Negueu la missió nostre,
desconeixeu nostre treball...

EL PAGÉS.

El vostre?

Menjar y passejar y altra vegada
tornar al menjador.

EL FRARE.

Y que va errada
la vostre intel·lectual...
Nosaltres fem al món més bonas obras
que menjá y passejar.—...Sabeu de sobras
que'l sacrifici y l'oració y la ciencia,
son las virtuts més bellas y enlayradas...—
Donchs aquestas virtuts son practicadas
en el nostre convent: cuan la tempesta
amenassa'ls sembrats y cuan la pesta
ho vol invadir tot, sabeu qui logra
aplacá á Jesucrist?—Els nostres resos!
Y en premi de tal obra
sabeu, alguns pagesos
com ens pagan la vida y la riqueza
qu'hem salvat de perills tan espantosos?—
mofant nostra pobresa,
tractantnos com á gossos...
fins retrayant la caritat sagrada
que la gent agraphida
ens fa alguna vegada,
y que'ns serveix per sostenir la vida!...

EL PAGÉS.

(Batual... Casi'm pica la conciencia...)

EL FRARE.

Pro que hi farém? Paciencia
y que Deu ens sostinga...
Ja que'ls mortals no'ns volen á la vora,
al menys tindré el cel cuan la mort vingal...

EL PAGÉS.

(Dech ser un condemnat... Fins crech que plora..)

EL FRARE.

Y ara... adeusiau! Y procureu, bon home,
abrassar la doctrina que segueixo
si voleu vindre al cel...

EL PAGÉS.

... Pro si era broma
tot alló qu'heu sentit!... Si ja ho coneixo
que també treballau á casa vostra...
no en feyna com la nostra,
pró...

EL FRARE.

... En feyna més hermosa!

EL PAGÉS.

Aixó: aquesta es la cosa.
Sinó que com nosaltres som poch savis...

EL FRARE.

Vos enganya'l dimoni
y després feu agravis...
que sort que Deu ordena que's perdoni!

EL PAGÉS.

Justa, justa...

EL FRARE.

Adeusiau...

EL PAGÉS.

No vos permeto
que marxeu sense avans obsequiarvos:
jo us he fet un agravi...

EL FRARE.

Vos prometo
qu'esteu perdonat.

EL PAGÉS.

Bé, pró vull donarvos
unas cuantas patatas com á mostra
de que respecto la pobresa vostra.

EL FRARE.

Moltas mercés còmpany; jo sé de sobras
que com nosaltres sou vosaltres pobres,
y no pretench causarvos perjudici...
Ab tot se us agraeix el benefici ..
Y bona nit, que la claror s'acaba.

EL PAGÉS.

Santa nit vos dó Deu!...

(Pobre, plorava!..)

Cuan ho he vist, la vritat: he perdut l'esma...
Es ben cert que'ls pagesos tots som ratas!

EL FRARE.

(Volia carregarme de patatas...
Bé massas que'n menjém per la Cuaresma!)

ANGEL MONTANYA.

Vesprejant,

El sol ja s'ha post després de dar als núvols tints esclatants d'or y de porpra.

Cap á occident destacan fermas las altas serres, sobre un fons de cel vert-daurat, transparent y lluminós, ensemps que vers l'orient la immensa volta, d'un atzur intens, casi bé's confón ab l'esblaymada silueta de las llunyanas serralladas, cual estrém va á enfonzarse en las onas remorosas del mar blau. La lluna s'enlayra ja en el firmament, mostrant son disch blanch encara sense esclat, mentres apareix un brillantet que lluerneja al lluny del lluny; la estrella vespertina.

Tota remor s'apaga; ja som á l'entrellusca, solzament de tant en tant, y en mitj la quietut profunda, l'hostedel estany fa sentir dugas ó tres passadas de son cant aspre y rogallós.

La vall mitj endormida exhala sa fresca alé, y'l suau oreig que baixa de las serres remou dolsament, ben dolsament, las fullas dels verns y pollancredas que vórejan el riberal.

Tot es quietut, una dolsa quietut que convida á no moure's y anega melangiosament el cor.

Se sent una opressió, com l'ensonillament de tota la naturalesa cansada del treball del dia; un desfalliment, una quietut, com si la vida universal s'hagués suspés per uns instants.

Tot va perdent sos contorns extenentse indefinidament; tan sols poden ovirarse foscas masas sens limits perfilats confonentse unas ab altres, com si tots els sers de la naturalesa haguessen agafat por y's donessen las mans per tenir més coratge. La serra's confón ab el bosch, el bosch ab la verneda, la verneda ab la margenada, la margenada ab el caminal ..

Un vol de papallons folleja com jugant á fet entre las verdissas; dessota unas ginasteras un grill comensa son concert nocturn, parantse no més el temps precis pera pendre alé; una cuca de llum ha encés sa llantieta, y en el cel negre las tremolosas estrellas contemplan ab sa fixa mirada la quietut universal.

La lluna, ab sa llum blavosa, comensa á destacar las formas retalladas dels marges, arbrebras y montanyas. Una remor profunda s'aixeca, com si la naturalesa's dexondís de sa curta baycayna pera comensar de nou l'etern treball.

¡Ja es de nit!

En la caseta blanquinosa que rodejada d'olms se troba camí munt, á dins la cuyna iluminada per un llumet de gresol y la fogayna de la llar, el fadigat dallayre s'aixeca de sopte del escón y crida ab veu irritada:

—¡Bé! ¿que no hem de sopar?

JOSEPH VIÑAS.

En Boixet.

Com si tingués las carns empenyadas, el pobre Boixet anava pe'l món, passejant aquell bé d'ossos que Deu li havia donat y que cobria del millor modo possible ab las pessas sobreras de vestir que'ls companys li donavan.

Era un minyó llarch y prim, d'una magresa qu'inspirava verdadera llástima. De cara que semblava un encaix; d'ample front, nas petit y ulls mitj verdosos, com el color de la roba que duya al demunt. El cabell sense pentinar, creixia ab aspresa, indómit y dret com el pel d'un raspall. La boca molt xiqueta, com feta d'encárrech per aquell home que no havia d'usarla gayre, donchs els aliments eran á casa seva tan escassos com els medis d'obtenirlos; se mantenia sempre closa; ajustats els llabis de color indefinible, que cuan els desclonia, aparexian tallats pe'l fret. De pel á la cara ne duya tan sols sota'l nas y encara s'endevinava'l descuyt del seu amo per las puntas, que miravan sempre á terra.

La roba, com deya, era de deixas; roba usada fins lo aprofitable, que de tant s'hi veyia llustre, y l'abrich, la pessa més nova y per tant la de més bon véurer, li era curt de per tot y las mànigas de l'americana li eixian per sota, un bon tros. A manca d'altre millor, el barret feya'l seu paper, si bé per l'aspecte del pobre, li corresponia el retiro.

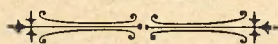
Malgrat sa pobresa exterior, en Boixet tenia un fons molt bó. Alló de passarse nits y dias vetllant un amich malalt ho feya com si res, sens mentarho sisquera perque no l'alabessin, gayre-bé com una obligació qu'ell creya tenir, de ferho. D'entremaliat n'era més de lo que us penséu; però eran tan de noy las sevas jugadas, qu'encara gran, els amichs las hi rebian de bon modo, perque en Boixet era incapás de fer mal á ningú ni menys desitjarlo.

Ab tot y això, com un no pot privar qu'en un aplech de bons amichs hi hagi qui pugui ésser malvat, en Boixet, rebé d'un d'ells una impresió dolorosissima; tan forta que la pagá ab la vida.

Era per Carnaval. En un de nostres teatros s'hi donava un ball d'aquells en que s'hi aplega gent de tota mena. Entre'ls del grupo, s'acordá assistirhi en corporació pera celebrar el debut d'en Boixet en un ball de disfressas. Molt tingué d'enrahonar pera convéncer als seus pares de que li deixessin anar; mes á la fi, la bona mediació de la mare feu qu'alló s'arreglés; es á dir que'l pare ho permetés y en Boixet anés al ball.

Y que no n'estava poch de content el minyó ab el frac llogat y'l barret de copa mitj desllustrat pe'l poch cuydado dels que l'havian usat, probablement gent de teatro. Semblava que no hi cabés dintre la roba y que las costuras amessessin descosirse.

Després d'haver restat convinguts en trobarse, s' despediren y cadascú se n'aná á casa seva á vestirse.

Eran las deu cuan entravan al ball. Tots voltavan al debutant, que ab un cigarro de pam á la boca com may se l'havia vist ni fumat, el barret enrera y'l mocadoret de seda virolat eixint-li de la butxaca, encés de cara y donántselas de *corrido*, endressava *piropos* á totas las donas que trobava, fent esclafir de riure als seus companys.

Un cop dins, li cercaren balladora, y cuan lo tingueren aparellat, deixaren que se las campés per allí, vivint encara que per una estona, aquella vida, de la que sempre ab ansiós desitj ne parlava.

La xicoteta era maca; una morena d'ulls negres com dugas moras, superbament formada, que duya'l vestit cobert ab un *dominó* rosa.

Com en Boixet, engrescat ab la xicoteta y preparantli ja una declaració de més espatech amorós que un castell de fochs, no la deixava per res del món, alguns pretenents á la balladora, sentint potser enveja de la sort d'ell, y no sabent ja com desfersen, cavilaren una malifeta que fou, se pot dir, la sentència de mort del infelís Boixet.

Cuan major era'l soroll de la disbauxa, qu'ell foil de goig comensava á sentir l'embriaguesa del plaher y valsejava fortament agafat á n'aquella dona, un jove se li acostá y li digué ab anim pervers, calculant l'efecte que produhiria: —Tu, Boixet, m'acavan de dir que la teva mare está gravíssima...!—La sorpresa fou tan gran que se li anusá'l coll y no pogué articular una paraula. Presa d'esglay mortal, ab la cara tota cambiada pe'l sofriment, exi del ball y corrent com un boig arribá esbufegant á casa.

Mes era aytal la confusió que dominava en el seu esperit, eran tantas las negras imatges que li enterbolian la vista devant d'aquell succés inesperat, que li mancá trassa per obrir la porta y estigué una bona estona entretingut probant de fer entrar la clau al pany. Un cop aconseguit, sens cloure la porta, pujá l'escala en quatre salts y trucá repetidament, ab frísosa ansietat.

Mentres esperava que l'obrissin, escoltà si l'enrenou del pis li confirmava la trista nova que l'atormentava. Se sentiren las petxadas d'algú á qui'l sobressalt de l'inesperat trucar feya córrer més de lo acostumat y una veu derre-ra la reixeta preguntá qui era. En Boixet, exasperat per l'espantosa calma d'aquella persona, s'anomená cridant, y eixintse de tó, doná forts cops á la porta.

Aquesta s'obrí y ell entrá precipitadament, sens preguntar á ningú, fent via á l'arcoba hont dormia la seva mare.

Y hauria anat á cercarla allí, si'ls crits d'esglay que llensava la pobra velleita no l'haguessin detingut á mitj passadis, sentlo tornar enrera; al regonéixela, sens cercar la explicació d'aquell misteri, se li abraçá fortament y arrencant un gran plor murmurá: —¡Mare meva! ¡Mare meva!

Als pochos dias, el tifus havia donat compte d'en Boixet, del que simbolisava l'alegria de tots

els companys del grupo. En va fou cercar al malfactor que li causá la mort!

L'enterraren modestament un mati d'hivern en que'l vent s'enduya la darrera fulla y ab ella al bon company, quin recort viu encara entre nosaltres.

SANTIAGO FOLCH.

EL VIATJE DE MR. LOUBET Á NISSA

VISTA DE LA CIUTAT, PRESA DESDE'L MONT BORON.

JARDINS Y CASSINO DE MONTE-CARLO.

EL GRAN TEATRO DE LA OPERA.

Conhopt.

No ploris més;
aixuga tas parpellas enrogidas
de tant plorar;
puig la vida del home en est desterro
es sols sofrir y penar.

Mira per tot,
escampa ta mirada per la terra...
¿Qu'es lo que's veu?
Tothom troba qu'es massa seixugosa
la carga de llur creu.

¿Tens trist el cor?
contempla cuants pobrets hi ha que sofreixen
molt més que tu,
no envegis per felissa la opulencia,
no es pas or tot quant llú.

Enlayra'ls ulls
vers al Sér infinit que per salvarnos
tant va patir
donant, clavat en creu, la seva vida
per l'home redimir.

Prop de Jesús
els fruyts y las espinas que'l mon dona
saben á mel;
y allí's tornan floretas del Calvari
que portan cap al Cel.

MERCÉ PADRÓS Y BUSQUETS.

Impresions de viatge.

SANT PERE DE RIBAS.

Al cim d'un esllanegat y cavernós promontori de terra flonja y vermellosa, tot voltat d'etzevaras, nopals, gatasas, carrascas y gavarreras, s'hi destaca ben visible la rònega iglesia junyida ab un fossar d'esgardissadas tàpias. A manera de rústega escalinata, ocupan la devallada del tossal una munió d'hortets y quintanas de fértil y ufanosa vegetació, ab sas corresponents masias, sagreras y tuguris, además dels esqueys y corriols que subdivideixen las possessions, facilitan el pas y serveixen d'esbarjo als porcelllets, cabrits, ànechs ó gallinas dels propis masovers.

A la falda de dit turó y á cinch kilòmetros de Vilanova y Geltrú, hi há'l punt d'intersecció entre'l camí-ral y la riera, una riera plana, que permanece casi sempre seca, y está rublerta de palets y pedruscall y vorejada de pins, pollanques y garrofers.

No obstant y que'l paratje que acabo de descriureressobiranament plácivol y suggestiu, encara més poderosament recreya l'ànim del excursionista l'armoniosa xerradissa dels aucells que germinan y volan per la frondosa y espléndida vegetació de aquells andurrials.

Rossinyols, currucas, xamerlins... ¡Ditxosos de vosaltres que no coneixent la esclavitut que agrada á l'humanitat anéu esbandint arréu, ab el preludi de vostres cants, riells d'eterna poesia que porta un consol en tots els cors oprimits!...

J. BALAGUER Y SOLER.

Sant Pere de Ribas, abril de 1901.

La Vitaliani á Madrid.

Va debutar la notable actriu en el Teatro de la Comedia ab *La dama de las camelias*, la producció que més rodona va sortirli á tota la companyia cuan va ferla en el Novedats de Barcelona. Donchs bé, el públich de «moda» del teatro de la Comedia no va adonarse del talent de la Vitaliani ni de cap dels altres intérpretes, ni d'en Rissotto, aquell «Armand» que tan bé encarna'l simpàtic actor... No va adonarse'n el «selecte» públich de «moda» perque estava massa enfeynat discutint ximplerías políticas, ó sobre la boda de la filla del marquès B, ó tirant plans sobre la corrida próxima, ó fent calendaris respecte al viatge dels prínceps; res, que la distracció va ser tan gran que feu oblidar fins del aplauso de cortesía. ¡Oh, gent del ventrell d'Espanya!

Per fortuna'l talent de la Vitaliani vens á tot arreu una hora ó altra, y tres días després del debut va guanyar la lluyta ab *Come le foglie*, emportantse'n d'un vol al públich de Madrid. Aquesta vegada els mateixos *garlayres distrets* del día del debut tingueren de rendir vassallatj á la genial actriu, penedintse potser del retrahiment que demostraren el primer día.

Que torni entre nosaltres pe'l mes de Juny, com sembla que té intenció de ferho, que aquí no li regatajém aplauso; aquí es el cervell de la nació y's pensa més en l'art que en la xerrameca dels días de «moda».

BIBLIOGRAFIA

Havém rebut:

CRUDEZAS.—Versos de Gayetá Triviño, ab un prólech de don Manel R. Abella — Gijón, impremta del Comers; 1901.

Forma un volúm de més de 100 planas que conté bon número de poesietas, algunas d'ellas forsa recomanables, sobre tot la tanda de sonets, tots ells avalorats per un fondo que demostra que'l senyor Triviño té tendencias á lo filosófic. La rima es enlayrada, en alguns moments un xich massa, que fa pretensiosas las composicions. En la secció de «Cosas» n'hi destacan algunas de bastant intencionadas.

La demanadissa d'exemplars d'aquesta obra pot ferse al domicili del autor: Corrida, núm. 83, Gijón.

LO RECORT DE MOSÉN ANGEL.—Drama en tres actes y en prosa, original de don J. Vidal y Jumbert.—Estrenat ab extraordinari écsit en el teatro del «Cent-e Católic» de Granollers.

Aquesta última producció escénica del senyor Vidal, demostra el seu avens pe'l camí del art dramàtic. Té un diàlech fácil y una estructura ensopagada.

A CA'N XEIXANTA.—Comedia en un acte, encara no estrenada, del malaguanyat actor Conrat Colomer.

Com las qu'ell havia fet estrenar en vida, té certa gra ia en el diàlech y no li faltan escenas de conjunt que representadas produhirían la rialla.

BARCELONA

LICEU.

Ab *Casa paterna (Magda)* de Sudermann; *Dora y Faciamos divorzio*, de Sardou; y *Amore senza stima*, aquesta última inspirada en la *Moglie saggia* de Carlos Goldoni, ens ha demostrat la Virginia Reiter qu'es una actriu de cap de brot. El relléu que dona als personatges per ella interpretats fá oblidar al espectador el convencionalisme de las taulas d'un teatro, puig vibran els caràcters com en la realitat de la vida, ab sas bonas qualitats y ab sos defectes, ab son clar y obscur, ab sas superbiats y ab sas tendresas, cuan els encarna la senyora Reiter. Es tota una artista.

Algunes parts de la companyia resultan també importants, com la senyora Carloni y els senyors Carini, Robert, Dandini, Delfini, Bracci y algun altre que sentím no recordar.

ROMEÀ.

L'altre día, ab l'horror consegüent, vàrem llegir aquest anunci «Teatro Catalá (Romea).—Círculo cómico tauromáquico. Arenas de la calle del Hospital. Quinta corrida por la famosa cuadrilla de *Toreros d'hivern* dirigida por «El Cartujano» dando la alternativa al célebre «Pastetas»... etcetera».

Estemordits vàrem quedar, y com nosaltres moltes dotzenas de personas, devant d'una irreverencia com aquesta lliensada al bon nom del teatro catalá. Parlant ab infinitat de gent de lletres sobre una pensada com aquella, vàrem conèixer que la indignació anava per dintre. ¡Mirin que convertir el temple del nostre art teatral en asquerosas Arenas, n'hi há per' renunciar per sempre á posar els peus en aquelles graderías de sol y sombral En poch concepte artístich ja's tenia al teatro del carrer del Hospital, però desde que hi ha tornat á influir qui pe'l negoci escupiria á la cara del art, descaradament, se'l tindrà encara en menos, y es una llástima que per estar bé la empresa y la companyia ab un malbaratador del art, s'insulti al públich catalá convertintli, sols sigui en broma, el seu teatro en asquerós circo taurí, tot pera buscar la punta á una barruera producció que sols pot véurers per fi de festa després d'un obra bona.

En nom de la gent de bon gust, protestém del anunci reproduhit al principi, y, per ara, preguém á la empresa que no insulti las parets sagradas que serviren de bressol al nostre teatro.. avuy convertit en digne *compadre* del estúpit *género chico*.

NOVEDATS.

La única novetat ha consistit en l'estreno del joguet en un acte d'en Frederich Fuentes (fill), *La primera el rey perdona*, efectuat el dimars, de quin resultat ja'n donarém compte.

Demá divendres hi tindrà lloch el concert extraordinari que ja varem anunciar, organiat per la Societat Filarmónica ab el concurs del pianista francès Pugno, qui tocará composicions de Beethoven y d'en Saint-Saens.

Dissapte s'estrenará el drama *Rtu avall*, d'en Manel Rovira y Serra.

El mes que vé hi debutará l'escéntrich Fregoli ab un extens repertori.

TÍVOLI.

La senserrá es una producció bastant ensopegada, pot ser ab ribets de massa séria cuan preten entafurarse en el género sentimental y ab tochs massa grollers cuan vol ésser cómica. Si's seus autors senyors Bernat y Santoncha haguessin pogut trobar el terme mitj que li falta, l'obra hauria guanyat molt.

La música del mestre Bellver, adoleix d'un mal bon xich consemblant al de la lletra; tot sovint massa sublim. Ab tot, ja voldríam que tot fossin *Senserrás* dintre del género. La execució bona per part dels senyors Angeles, Ferrando, Sanchis y Talavera, y especialment per la senyora Dolors Fora, qu'es una artista de grans condicions. La seva veu, extensa y agradable, se fá simpática en extrém, no ja sols pe'l bon gust de sa modulació, si que també pe'l rellu que imprimeix en els passatjes més culminants de las obras que representa. El públich la reb sempre ab molts aplausos.

Divendres tingué lloch el segón estreno de la temporada. Era aquest el de la obreta *Les dos Roses*, basada sobre la comedia de nostre popular actor don Jaume Capdevila, *Per massa bó*, trasplantiada al valenciá per un actor de la companyia que actúa en aquest teatro.

Ab l'arreglo pert bastant l'original; li falta algunas vegadas, mohiment y gracia *graciosa*. L'actor-autor valenciá ha carregat massa la nota veridosa potser perque coneix al públich d'avuy que ja no riu, ni sent, ni disfruta si no li donan plats picants... Y si es per xó té disculpa; el culpable únich es el públich de gust estragat.

Els actors varen ferla ab carinyo.

Dimars vá estrenarse la sarsuela *Las carceleras*, ab la que debutá'l bariton senyor Capsir.

Ja'ns en ocuparém.

MATARÓ

La companyia que dirigeix el senyor Rivelles posá en escena el dilluns de Pascua en el Euterpe, á la tarde *La Pasionaria* y á la nit *Un Drama Nuevo*. Diumenge passat á la tarde *La Campana de la Almudaina* y al vespre *Los Amantes de Teruel*, obtinguent totas las obras un desempeñyo acabat, sobretot per part de la senyora Guillén de Riveles y el seu marit, secundats ab acert per las senyoras Martínez de Comes y Martínez Perlá y els senyors Comes, Martínez y García Leonardo. Ara si valgués un consell diria al director de la companyia s'abstingués de sovintejar las obras de capa y espasa puig el públich mataroní n'es un xich refractari.

Dissapte passat la mateixa companyia representá en el Ateneu *La Dama de las Camelias*, ab cual obra la senyora Guillén va conquistarse un bon lloch en opinió del nostre públich.—*El Corresponsal*.

Las obras que's posaren en escena la vetlla del diumenge passat en el teatro de la important societat «Asociación de

Matarifes foren el drama d'en Guimerá *Mar y cel* y la pessa *Me conviene esta mujer*, havent tingut un desempenyo ajustadíssim per part de la senyora Mas y'ls senyors Jané, Vilardebó, Nevot, Estefa, Vilanova, Pereira y Corlés.

La concurrencia sortí altament satisfeta de la funció.

En la concorreguda societat «La Alhambra» s'hi representaren, la nit del passat diumenge, las comedias catalanas en un acte *Mala nit* y *L'amor es cego*, en quin desempenyo obtingueren molts y merescuts aplaudiments la senyoreta Castillo y'ls senyors Ratera, Parés, Ragull, Nogués, Aromí y Vicens.

La concurrencia tan distingida com numerosa.

Diumenge á la nit, en l'elegant teatro de la «Asociación Artística de Platería y Joyería», varen posar en escena las obretas en un acte *Deuda de sangre* y *El novio de doña Inés*, en las que s'hi guanyaren molts y merescuts aplaudiments els intérpretes senyors Mora, Zanón, Rodón y Hernández, y las senyoretas Rodríguez y Roca.

El públich, qu'era numerós, va passar una agradable vetllada.

Diumenge passat, en el «Casino Pujadas», s'hi posá en escena, per una companyia d'aficionats, el drama en tres actes de Iglesias *La Resclosa* y la pessa castellana *Salvarse en una tabla*.

En l'espaiós teatro de la distingida societat «La Banya Gracense» el diumenge passat s'hi posá en escena el drama en quatre actes d'Echegaray *La trenza de sus cabellos*, en quina execució sobressortiren notablement el senyor Mariages, que demostrá haver estudiat ab carinyo son paper, y el senyor Oliva.

El primer de dits senyors celebrarà'l seu benefici el diumenge vinent ab la sarsuela *El anillo de hierro*.

En el teatro de la lluhida societat «La Granada» el diumenge últim s'hi representaren, ab gran aplauso del numerós y escullit públich que frequenta dit centro, las sarsueletas *Dos canarios de café*, *Chateaux Margaux* y el juguet *Entre Doctores*, obtenint una execució esmeradíssima per part dels aplaudits artistes senyors Berangé Mer, Roig, Viñas, Rodríguez y Gonzalez y las senyoras Martin y Cardalda.

En vinent diumenge, en el «Circol Liberal Monárquich» del districte seté (Lope de Vega) s'hi representaran la popular sarsuela d'Arrieta, *Marina*, desempenyada per tota la companyia y coro general, finalisant la vetllada ab la bonica sarsueleta en un acte *El barón de la castaña*.

En el teatro de la societat «La Familiar Obrera», de Sans, hi representá'l diumenge passat la companyia que dirigeixen el senyor Rigol y'l mestre senyor Oliveras, las sarsueletas *El cabo primero*, *El húsar* y *La alegría de la huerta*. Molt bé tots els intérpretes.

Lluhidíssima va ser la concurrencia que'l darrer dissapte assistí á la societat «Jockey-Club», quin cuadro dramàtic representá *Marinos en tierra* y *Los carboneros*. Els intérpretes se guanyaren molts aplausos, especialment en la segona obra la senyoreta Bailo y el senyor Pullés, que tingueren de repetir tots els números.

Diumenge á la nit, en la important societat «Lo látigo d'or», s'hi posá en escena la comedia catalana *Sense argu-*

ment y las sarsueletas castellanias *Picio*, *Adan* y *C.^a* y *Una vieja*, distingintse en la execució de todas la senyora Guait y els senyors Ponseti, Mariné, Vila. Panfil, Barnils, Pérez, Beca y Aubert, baix la direcció artística y musical respectivament dels senyors Oromí d'Arús y J. Ponseti.

Pera la nit del 28 se prepara la representació del grandios drama *Batalla de reynas*.

Dissapte passat, en el «Casino Colón», de Sant Martí, va donarshi una funció á benefici dels empleats de dit Casino. Se posá en escena el drama *Mariuna* per la companyia que dirigeix don Nicanor Puchol, obtinguent bona interpretació per part de las senyoras Puchol Moliné, Guerra y'ls senyors Torelló, Verde, Roca, Puchol, Saurina y Aymerich, sobressortint com sempre la senyora Puchol. Després se representa la sarsueleta catalana *La cansó del bresol*, molt ben interpretada per la senyora Moliné, els senyors Clapera, Roca, l'autor senyor Pladevall y la néna Clapera, qu'encarná son difícil paper d'una manera acabada.

La numerosa y distingida concurrencia qu'omplí'l local, sortí altament satisfeta de dita funció.

La nit del dissapte passat se posá en escena en la societat «La Harmonía», de Sans, els interessants dramas *La paz del hogar* y *El grito del hambre*, baix la direcció del senyor Alabart, qui's guanyá molts aplausos, junt ab la senyora Puig y'ls senyors Miró, Bel, Moreno y Llanas. Baix la direcció del senyor Soteras se representá la bonica comedia *Cura de moro*, que feu riure molt á la concurrencia. Hem de fer constar també els merescuts aplausos que rebé la secció choral «Unión de Hostafranchs», cantant, en un intermedi, las pessas *La nina dels ulls blaus*, de Clavé, y *La matinada del Ampurdá*, de Ventura. Al mestre senyor Masclans, que dirigi las pessas, també se li dedicaren forts aplausos per l'acert en que feu interpretar ditas cansons.

El número vinent serà **extraordinari**, dedicat per enter á solemnisar nostre primer Certamen Literari-Musical.

Constará de doble número de planas, ó sian **32**, y contindrà las composicions poéticas, els retratos de tots els autors llorejats, els del Jurat Calificador, el de la Reyna de la Festa (**41 retratos!**), alguns apuntes del acte de la distribució de premis en el Saló de Cent, la sardana premiada *L'aplech de Farnés* del mestre Guiteras y la melodia distingida ab un accésit *La filanera*, del jove compositor senyor Serra.

Podém assegurar que'l nostre **extraordinari** serà un magnífich recort de la Festa y un digne coronament del écsit obtingut pe'l nostre Certamen.

Els demés treballs premiats, de prosa, tal com las novelas, els cuadros de montanya, las tradicions, etc., els anirém oferint convenientment exhornats ab dibuixos en el tomo de nostra **Biblioteca literaria** en la impossibilitat de poguer inquirir treballs de tan llargas dimensions en el **número extraordinari**.

En quant á las obras teatrals qu'hem premiat, sempre que'ls respectius autors no hi trobin inconvenient y ens autorisin, procurarém ferlas estrenar en el teatro que bonament se'ns brindi á representarias. Després formarian part de nostra **Biblioteca dramática**, empró sempre percibint sos drets els autors.

Hi há el propòsit de celebrar ab un banquet entre autors llorejats, Jurat y altres adherits, l'ècsit de nostre Certamen. Al ápat hi assistirá la premsa de Barcelona, efectuantse el dia de Sant Jordi, Patró de Catalunya.

Ab el present número comensém la publicació de la bonica joguina cómica en un acte de don Frederich Fuentes (fill),

UN ECLIPSE DE LLUNA

estrenada ab aplauso á Novedats la nit del 30 de novembre passat.

Inmediatament seguirá la celebradissima comedia en 3 actes

EL SI DE LAS NOYAS

estrenada ab grandió écsit en el Teatro Catalá de Romea, la nit del 26 novembre 1900, traducció y arreglo fet per don Albert Llanas de la famosa **El si de las niñas**, de don Leandre Fernández de Moratin.

Ens escriuhen de Figueras que en el teatro Principal d'aquella ciutat ha tingut lloch una representació del interesant drama **Los desheredados** de nostre estimat amich senyor Nogué y Roca, havent obtingut l'obra un écsit magnífich.

Dilluns al matí, devant de una numerosa y triada concurrencia de convidats, va contráurer matrimoni en la iglesia de la Mercé nostre estimat amich el conegut Procurador d'aquesta Audiencia territorial en Salvador Millet y Roca ab la hermosa y distingida senyoreta donya María Patxot y Villaseñor, essent padrins de boda per part del contrayent don Pere Gerard Maristany y don Joseph Carreras, y el Doctor Bruguera Martí y don Rafel Patxot per la banda de la núvia. Representava al jutje el procurador don Ramón Coronas.

La ditxosa parella sortí l'endemá á fer son viatge de bodas. No cal dir que desitgém al nostre amich y á sa digne esposa tota mena de felicitats.

Sabém que la Empresa del «Teatro Líric Catalá», ha contractat pera la vinenta temporada d'Agost y Septiembre,

als artistas donya Josepa Morera, senyoreta Antonia Baró y al distingit actor don Antoni Piera.

Hi há interés en que la nova temporada resulti brillant. Ho celebrariám.

Per fi ha pogut arribar á Tolón el «Pelayo». Ab lo cual queda demostrat que no's pot ser mala llengua per cap diner. ¡Ves ara com quedan els que n'havian dit mal d'aquest barcol

¡Oh, y que no solament ha arribat á lloch sense averías, sinó que fins hi ha fet un gran paper! Tant es aixís que al veure'l el duch de Génova... va brindar tot seguit per «la marina espanyola»...

Comenso per dilshi que no es cap rifada per més que ho sembli.

Ha tornat á respirar lo de las partidas carlinas.

¡Ara sí que protesto ab indignació. El partit está *enllassat* y atentar al ordre es verament criminal! Aixís ho diuhen els quefes pacífichs... Y tothóm ho pensa.

No n'hi há per menos.

Ara'ls yankis ensenyarán á l'Aguinaldo á mitj dollar la entrada, á fi d'indemnisarse del preu que varen pagar al traydor que'l va véndrer.

No está mal pensat. La llástima es que'ls catalans no poguém ensenyar á ningú encara que fós á deu céntims... en moneda catalanista.

Hem rebut *Lo Campanar de Lleyda*, revista setmanal catalana ilustrada que's publica en aquella ciutat.

Saludém al nou company é hi establim gustosos el cambi.

A tots els que presentin en l'Administració de CATALUNYA ARTÍSTICA els folletins en bon estat de la comedia

Actualitat.

¡Piqui fort, piqui fort, que hi há molta roba brutal!

Els dos Cunills y de la bessa còmica *L'argent viu*, se'ls entregará un exemplar encuadernat mitjans l'import de 10 céntims de pesseta.

En aquesta administració se ven al preu de 15 céntims l'exemplar, la joguina còmica en 1 acte, original de don Joseph Graells, titulada *Celos de l'Escolástica*.

CATALUNYA ARTÍSTICA se ven á París, Boulevard Montmartre, Kiosque núm. 50, de Mme. Scheneider.

Catalunya Artística

SETMANARI ILUSTRAT

DE LITERATURA, ARTS Y TEATROS

PUBLICA EN FOLLETI

NOVELAS ILUSTRADAS y OBRAS DRAMÁTICAS

Redacció y Administració: RAURICH, 20, PRAL.

Suscripció: 2 PESSETAS TRIMESTRE.

Avís importantíssim.

REGALO que ofereix CATALUNYA ARTÍSTICA á tots cuants se suscrigan per mitj any, desde 1.er del passat *Janer*, al objecte de que pugan colleccionar las preciosas novelas *Lluya doméstica* (publicada) y *La Mionette* (en publicació).

Aquest regalo consisteix en las cinch obras dramáticas:

La germana gran, comedia en tres actes de don Albert Llanas.

Lo full de paper, drama en tres actes de don Pere A. Torres.

L'últim conceller Rafel de Casanova, cuadro històric de don J. Ayné Rabell.

Els dos Cunills, joguina còmica en tres actes de don Frederich Fuentes (fill).

L'argent-viu, pessa còmica en un acte, de don J. Campderrós

El valor total d'aquestas obras que **REGALA** nostra Revista ilustrada als nous suscriptors de desde primer d'any, es de 7 pessetas y mitja.

Servey de fopa,

XARADA.

Era filla de *Total*
y va entrá á casa uns senyors,

perque's creyan que dos noya tenia grans condicions.

Al baixar de la *hu-segona* tot li venia de nou, y ab el seu posat de bleda era'l *blanco* de tothom.

Morena y lletja com era á cap home feya goig, y á las nenas que aguantava més d'un cop els feya por.

El seu càrrech de *nñera* no li esqueya gens ni poch; ¡ni'ls soldats se la miravan! y aixó qu'ho aprofitan tot.

Tersa-cuarla y desnarida á pesar de menjar molt, semblava la seva cara una fábula d'Isop.

Per més desgracia, á la casa que s'estava, no tres com van aguantarla tants días, ¡tot ho feya aná en renou!

Un día, las serraduras pren per sucre, n tira á un got y'l serveix á la canalla ab la llet, allá á las nou.

Un altre'l *primera* agafa y pensantse qu'era rom l'aboca á la cafetera y'n serveix café als senyors.

Ultimament, una carta van darli y un cistell d'ous, per du al correu la primera y'l cistell á la estació.

Y ho feu tan bé, que la carta la va deixá en un recó de la estació, y es clá, en cambi ¡va tirá'ls ous al *bussón!*

J. STARAMSA.

* * *

Solució al del número passat.

Xarada: Can-sa-la-da.

Correspondencia literaria.

S. F.: Ja rebrá noticias més extensas.—*A. Y. C.*: Ha passat la época oportuna. No podría publicarse fins al número 47, per ésser el 46 exclusivament dedicat al Certamen, y ja veu vosté que pe'l maig parlar de las caramellas .. es lo qu'en diuhen els castellans *osunto trasnochado*. Además, hi há alguna incorrecció, mes com s'ha d'é-ser galán ab vosté, l'autoriso pera enviarme forsa original.—*X. Zengotita*: «Cendra» está bé: anirá.—*Bedredin Asan*: Mirarém d'inquibirho.—*C. Ferrer Clavé*: La d'avuy está millor y la publicaré.—*N. G. G.*: Tot entra en torn.—*L. Figaro*: Es incorrecció.—*F. Turné Carbonell*: «El graciós» está millor que «Crepúscol». Tal vegada's publiquin las dugas.—*Joan Tomás Biscamps* (Vilanova y Geltrú): Els tres sonets van bé, sobre tot el titulat «Amor egoísta».—*R. Homedes Mundo* (Tarragona): La prosa aceptada; els versos no.—*P. y Sam*: Potser aprofiti un «Recort», adobat.—*Salvaador Bonavía*: Rebut. Bé.—*Pere Prat J.*: Aceptat — *Montanyerol*: De manera que vosté creu que la poesia está bé de rima? Donchs s'equivoca, tant es aixís que no li publicaré pas.—*A. Rius y Puig*: Entra en torn.—*Enrich Rafel Surell*: Igual li dich.

Queda moltíssim pera contestar.

Fidel Giró, impresor.—Carrer Valencia 311, Barcelona.

CATALUNYA ARTISTICA

SETMANARI IL·LUSTRAT de Literatura, Arts y Teatros.

Redacció y Administració: — Raurich, 20, principal. — (Hi ha bussó á la porta.)

12 planas de text degut als millors prosistas, poetas y crítichs regionals. — 4 de novela ilustrada. — 8 de folletí dramátich. — Grabats y dibuixos de notables artistas. — Cubertas en paper de seda.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: BARCELONA, trimestre 2 pessetas. — FORA, mitj any 4 pessetas. — EXTRANGER un any 12 franchs. — NÚMERO CORRENT, 15 céntims. — NÚMERO ATRASSAT, 20 céntims.

FÁBRICA DE SOMBREROS

de totas classes y formas

A. GILI

ES DE LAS CASAS QUE VEN AB MES ECONOMIA

HOSPITAL, núm. 16. — BARCELONA

Vendas al engrós y al detall.

PREUS DE FÁBRICA

Casa exclussiva en

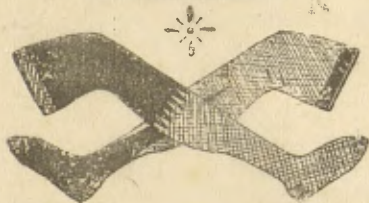
GENEROS DE PUNT

DE

GONZALO COMELLA

CARDENAL CASAÑAS (Avants Riera del Pi), núm. 10.

BARCELONA

Marca registrada.

TANCAT ELS DIAS FESTIUS

Galería Lírich-Dramática Regional

DESPATX Y ARXIU: Raurich, 20 principal

Aquesta nova Galeria montada luxosament, ofereix als senyors autors dramátichs y músichs compositors de Catalunya, Balears y Valencia, condicions ventatjosíssimas.

Respón del cobro de propietat, conta ab un escullit servey de Corresponsals, percibeix tan sols un 10 per 100 dintre Barcelona y un 15 per 100 per tot Catalunya y regions indicadas, inscriu **gratuitament** en el **Registre de la Propietat Intellectual** las obras dels autors que representa, **liquida** al cap del mes y defensa ls drets d'autor sense retribució devant de Centres gubernatius, económichs y judicials.

Poden els senyors autors demanar la **Circular** que conté las condicions de la nova

GALERÍA LÍRICH-DRAMÁTICA REGIONAL